SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:846

av Matilda Ekeblad och Magdalena Hermelin (båda M)

Åtgärder mot försenade brottmålsförhandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar och möjligheter att ge polisen utökade möjligheter att omhänderta eller hämta tilltalade som upprepade gånger uteblir från huvudförhandling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar och möjligheter att utöka möjligheterna att avgöra brottmål när en tilltalad utan giltigt skäl uteblir från huvudförhandling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över rättsliga konsekvenser för personer som upprepade gånger och utan giltigt skäl uteblir från domstolsförhandlingar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över preskriptionsreglerna för brott där den tilltalade medvetet håller sig undan rättsprocessen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

När en tilltalad uteblir från en planerad rättegång drabbas brottsoffer, vittnen, anhöriga och rättsväsendet i stort. För den som har utsatts för brott innebär en uppskjuten rättegång ytterligare en period av ovisshet och väntan på upprättelse.

Samtidigt innebär det också en onödig belastning och slöseri med resurser för domstolar, polis och åklagare. Det är inte rimligt att en tilltalad medvetet kan fördröja en rättsprocess genom att inte dyka upp till sin rättegång eller ställa in den kort inpå med olika förklaringar. I en rättsstat måste det finnas verktyg för att säkerställa att rättegångar genomförs i rimlig tid och att den som försöker fördröja processer avsiktligt möts av tydliga konsekvenser.

Polisen bör därför ges fler möjligheter att omhänderta eller hämta tilltalade som upprepade gånger uteblir från sin huvudförhandling. Regeringen bör även se över möjligheten att utöka domstolarnas möjligheter att avgöra brottmål när en tilltalad utan giltigt skäl väljer att inte dyka upp på en planerad rättegång. Det bör även utredas om en medveten och upprepad utevaro från en rättegång ska kunna medföra rättsliga konsekvenser för den som är tilltalad.

Preskriptionsreglerna har sett över senaste åren men bör ses över ytterligare. Ingen som har begått brott ska kunna undgå ansvar genom att hålla sig undan och på så sätt få sina åtal avskrivna. Att brott både kan lagföras och avgöras inom rimlig tid är en självklar förutsättning för allmänhetens förtroende för rättsstaten ska vara starkt. Regelverket bör därför utvecklas och moderniseras för att se till att den som är tilltalad i ett brottmål inte ska kunna fördröja och på så sätt underminera en rättprocess.

Matilda Ekeblad (M) *Magdalena Hermelin (M)*